

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z 4. umem naslednjega dne iz zbirke številke 180 K, polletno 90 K, ovrhletno 48 K, mesečno 18 K. Izdajatelj je odgovoren. Pri vsaki številki priložen popis.

Naslov: na vsaki številki "TABOR", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UNOSLOVNO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon intern. št. 976. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, priloge, domo. Telefon št. 24. BHS poštno-telegrafni znak št. 11.781.

Ne smejo biti denarja za no ovrha. — Nakupni se ne vrnejo.

Leto: II.

Maribor, nedelja 2. oktobra 1921.

Številka: 222.

Odmev.

Maribor, 1. oktobra.

Pred enim letom je bilo vprašanje jugoslov.-italijanskih odnosov zelo aktualno. Blizali smo se Rapallu. V vsej naši in italijanski javnosti se je čutilo, da je kriza na vrhuncu in da mora priti do rešitve. Takrat smo imeli pred seboj velika vprašanja in velike nade. Toda prišel je mrzel november in po koroški slani je padel rapalski sneg. Pomorilo je upe vsem, ki so hoteli videti domovino celo in močno. Jugoslovanski iredentizem je bil formalno ustanovljen. Navadili smo se videti pod »Zvezdo Italije« grabežljive kremplje. Obdali smo se z atmosfero nezaupanja, maščevalnosti in sovraštva. Mnogo vprašanj je še nerešenih. Ne mislimo velikih življenjskih vprašanj. Med nami in Italijo se vidijo številni spori, ki so v zvezi z rapalsko pogodbo. Ob tem času pa daje zastopnik oficijelne Italije v Beogradu g. Manzoni tolerantne izjave o jugoslov.-italijanskem zblizanju in sporazumu.

Ni verjetno, da bi v italijanski javnosti obstajalo resno razpoloženje za tak sporazum. Če smo iskreni, lahko priznamo, da ga tudi pri nas ni. Naše mase, komaj se zavedajo svoje politične vloge, se so protitalijanske. Ravno zato je treba, da ostane razmerje med Jugoslavijo in Italijo vedno razčiščenost in da ni na nobeni strani nepotrebnih afuzij. Samo v tem slučaju smo si lahko dostojni sosede, kakor to zahtevajo mednarodni odnosi in politični takt.

Italijani se morajo zavedati, da naš narod globoko ljubi svojo domovino, da, tudi takrat, kadar mu je nerazumljiva in kadar je nezadovoljen z njo. S pojmom domovine je ozko zvezan pojem narodne svobode. Morda danes to svobodoljubje ne pride do pravega izraza. Dolgo, predolgo smo bili razcepljeni in podjarmljeni. Toda idealizem, s katerim je ves narod sprejel zgodovinski preobrat, ki ga je postavil na svobodna tla, je bil preveč eklatanten, da bi se moglo Jugoslovenom očitati brezzdomovinstvo. Italijani vedo iz lastne zgodovine, s kakšnimi težkočami je nastajala ujedinjena Italija. Koliko bojev in notranjih zmed je bilo, predno je Italija dosegla tisto življensko moč, katero čuti danes. Tudi naša narodna svoboda bo razpregla krepke korenine po vsej starodavni zemlji naših očetov in rodila iste ali še boljše sadove, kakor Garibaldi in Cavourjeva Italija. In kako naj tudi za jugoslovanski narod ne veljajo Mazzinijeve besede, da svobodoljubno srce ne more najti miru, dokler del naroda tiči pod tujim jarmom?

Italijani so našemu narodu prilili grenak pelin v čašo svobode. V svojem zmagoštvju so pozabili na najmanjši takt, ki bi ga na njihovem mestu pokazal vsak drugi narod. V svoji blazni imperijalistični ekstazi nam niso samo oropali najlepših, nesporno slovenskih pokrajin, temveč so skušali pohabiti našo svobodo tudi na drugih mejah. Povsod smo morali računati z njihovo pestjo, povsod so imeli za nas svoj sacro egoizmo, ker so se bali, da jim ne bi vzrasli čez glavo in jih že takrat klicali na odgovornost.

Ne samo njihove imperijalistične aneksijske; tudi tiste hudobnosti, s katero so nas obdajali takrat, ko smo mi vstajali iz tisočletnega robstva, jem nismo in ne bomo mogli odpustiti! Mi smo vedeli, da so se oni spustili v vojno na naš račun. Poznali smo imperijalistično londonsko pogodbo. Slutili smo, da ne bomo doživeli vsega ujedinjenja. Toda Italijanom ni bilo treba igrati brezsrčne vloge, ki so jo igrali ves čas, ko smo si mi z navdušenjem in ljubeznijo gradili svobodno domovino.

Italijani zahtevajo od nas, da slavimo

Razmejitve z Romunijo.

LDU Vršac, 30. septembra. Ljudstvo iz Velikega Gaja in Soka, zbrano na velikem zborovanju v Velikem Gaju, dne 25. septembra, je v prisotnosti svojega poslanca Krešimira Mijakovića sprejelo nastopno resolucijo: Dobrovoljci in kolonisti iz Soka in Velikega Gaja izražajo

tem potom svoji vladi zaupanje in pričakujejo, da bo razumela njih težki položaj in da bo ukrenila vse potrebno, da ostane ta kraja Velik Gaj in Soka, ki sta oba popolnoma srbska kraja, pri materi Srbiji in da se ne izročita Romuniji.

Državno posojilo in kapitalisti.

LDU Beograd, 30. septembra. Današnja »Tribuna« doznava, da se je pojavilo pri raznih udruženjih in ustanovah gibanje, da se skliče veliko javno zborovanje, na katerem se bo sklenilo bojkotirati vse one trgovce in rentnerje, ki niso vpisali toliko investicijskega posojila, kolikor, ki ga po svojem materialnem stanju bili mogli podpisati.

rati vse one trgovce in rentnerje, ki niso vpisali toliko investicijskega posojila, kolikor, ki ga po svojem materialnem stanju bili mogli podpisati.

Pred krizo avstrijske vlade.

TIP Dunaj, 30. septembra. »Arbeiter Zeitung« piše o notranjepolitnem položaju v Avstriji: Politične razmere kažejo znamenja krize. Schoberjeva vlada se je sprla z obema velikima strankama. Z velenemci je v sporu glede zakona o dveh bankah (Länderbank in Anglobank), za katerega velenemci niso hoteli glasovati, dasiravno so svoje prvotno stališče že precej ublažili. Vlada je sicer na eni strani izjavila, da nima kreditno vprašanje s tem zakonom nobene zveze, na drugi strani pa je proglašala, da je z ozirom na važne državno-finančne vzroke potrebno, da zbornica sprejme te zakone. Govori se, da zahtevajo vzakonitev omenjenih zakonskih ospitkov francoski in angleški interesi.

Schoberjeva vlada je pravzaprav delo velenemcev. Ako so jo velenemci zapustili v tej težavni situaciji, je malo verjetno, da bi dobila večino za svoje potrebe. S krščansko-socialno stranko pa je prišla navzkriž glede vprašanja zapadne Ogrske. Njeni organi zlorabljajo Schoberjevo stališče v vprašanju morebitne odstopitve. Sopronja Madžarski in demagoško udrihajo po vladi, da siravno vedo, da Schober ne more voditi pogajani brez njihovega sodelovanja. Raditega obstoja nevarnost, da se koalicija velenemcev in krščanskih socialcev že v doglednem času razbije in bo moral Schober podati ostavko, kakor hitro se pokaže, da ste ga zapustili obe stranki.

Oficijelna Madžarska in Burško.

DKU Praga, 1. oktobra. »Pressburger Zeitung« javlja med drugim: Češko-slovaške oblasti so dobile listine, s katerimi se lahko dokaže jasno, da so oficijelne vojaške oblasti na Madžarskem dovolile nešteto dopustov pripadnikom armade, ki so se priglasili za organizacijo tolpa na Burškem. Dopusti, ki so bili prvotno dovoljeni do 30. septembra, so sedaj podaljšani na nedoločeno dobo.

DKU Budimpešta, 30. septembra. Z ozirom na vesti, ki jih je razširilo dunajsko časopisje, da je bila na Burškem pod vodstvom Štefana Friedricha izklica na samostojna država, ugotavlja madž. dopisni urad, da se poslanec Friedrich nahaja v Budimpešti in da ne ve ničesar o kaki proklamaciji.

Načrt pomorskega zakona.

LDU Beograd, 30. septembra. Pravosodno ministrstvo je sestavilo komisijo za zbiranje materiala, na podlagi katerega bo posebna za to določena komisija izdelala načrt pomorskega zakona.

Promet z Madžarsko.

LDU Beograd, 30. septembra. Prometno ministrstvo zbira material za pogajanja glede železniškega prometa med našo državo in Madžarsko. Pogajanja se bodo vršila v naši državi.

Benešu čestitajo.

LPU Praga, 30. septembra. Ob priliki sestave nove vlade, je sprejel ministrski predsednik dr. Beneš poleg drugih čestitk tudi brzoglavno čestitko od ministrskega predsednika Brianda in romunskega ministra za zunanje posle Take Jonesca.

Nova škofija na Slovaškem.

LDU Praga, 30. septembra. »Lidove Noviny« javljajo, da se osnuje v Trnovu nadškofija, ki bo obsegala ves teritorij, kar ga je pripadalo poprej pod jurisdikcijo madžarskega kardinala Czernocha.

General Weygand pride v Prago.

LDU Praga, 30. septembra. »Tribuna« javlja, da potuje v Prago za nekaj dni bivši šef generalnega štaba maršala Focha, general Weygand. Njemu na čast se bo ob priliki njegovega prihoda vršila v Pragi veliko defiliranje.

Smrtne obsodbe v Rusiji.

DKU Moskva, 30. septembra. (Brezžično). Sovjetske oblasti so obsodile na smrt in ustrelile 63 oseb, ki so bile obdolžene, da so se udeležile Petljurine zarote v Odesi.

Propadanje Trsta.

TIP Trst, 30. septembra. Ladjedelnica pri sv. Marku je delo popolnoma ustavila. 10.000 delavcev je vsled tega brezposelnih. V Trzinu so se znižale plače delavcem v ladjedelnicah za 20 odst. V Trstu so delavci proglasili splošno stavko. Opravlja se samo še javna služba.

Grško-turška vojna končana.

TIP Atene, 30. sept. Kralj je izdal razglas, s katerim naznanja čenam v Mali Aziji konec vojske, ker so zaželeni cilji doseženi.

Razdelitev Gornje Slezije.

TIP Dunaj, 30. septembra. Rimski listi poročajo iz Zeneve, da bo gornjeslezijsko vprašanje po sklepu zasedanja Zveze narodov, ki se vrši v soboto, končoveljavno rešeno. Sprejela se bo angleška teza, ki prisoja Ples in Rybnik Poljski, ostalo sporno ozemlje pa Nemčiji.

Francoski poslanik pri Pašicu.

LDU Beograd, 30. sept. Včeraj je ministrski predsednik Pašić sprejel francoskega poslanika Clementa Simonsa

v Danteju človeštvo, humaniteto, kulturne ideale. Kako radi bi šli med ljudstvo in ga učili, da je potrebno vsečloveško bratstvo in vzajemna gojitve skupnih kulturnih idealov. Kaj je lažjega, kakor Slovana navdušiti za miroljubnost, ljubezen in človečanske ideale?

Toda kdo je oni, ki se nam kakor zlobni Shylok reži v obraz in nam kaže nečloveško ozkornost? Kdo je hitel ob našem narodnem osvobojenju dokazovati, da velikemu delu jugoslovanskega naroda ne gredo one pravice, ki jih človečanstvo in kultura zahteva za vsakega posameznika: pravica samoodločbe in svobodnega razvoja? Ali ni Italija s svojimi barbarskimi metodami, kakor so požigane slovenskih domov, denuncijede itd., nam vstajajočim dokazovala, da je njena kultura laž, da se na njeno besedo ne smemo zanesti; da skriva tudi takrat, ko se nam dobroka v obraz, v gubah svojega plašča nabrušeno bodalo?

Mi ne verujemo v italijansko kulturo, ne zaupamo italijanski prijaznosti, ne želimo si laškega dobrikanja. Naši vladi pristimo, da vrejuje z Italijo tekoče zadeve, nismo pa za tisti sporazum, ki si ga predstavlja g. Manzoni. Italijani so krivi sami, da so v nas ubili slovensko dobrosrčnost svoj nacionalizem, Fasci di Combattimento nas prisilili, da podžgemo, razjarimo to nam je bolj približal današnjo Italijo, kakor Dante srednjeveško Firenco.

Mariborska carinarnica in potniki.

Poslovanje mariborske carinarnice se je v zadnjem času že znatno izboljšalo, vendar pa se kljub temu opaža mnogo nedostatkov, čez katere se pritožujejo domačini, posebno pa še tujci in ki se morajo odpraviti. K tem nedostatkom spada v prvi vrsti carinjenje v vlak. Carinjenje v brzovlakih in D-vlakih se izvršuje z hvalevredno natančnostjo, ki bi jo priporočali vsem državnim uradom. Carinjenje v vlakih je seveda zelo umestno; nizka avstrijska valuta zapelje marsikogar k tihotapstvu, vsled česar bi bila država oškodovana za lepe vsote. Toda način, kako carinski organi izvršujejo svojo prakso, moramo v mnogih slučajih odločno grajati.

V Mariboru stoji brzovlak in D-vlak ter čaka na tržaški vlak. Med tem časom se pregleda in zacarini velika priljaga. Pri tej reviziji mora biti lastnik osebno navzoč, dasiravno traja navadno dve uri, ki ste za potnika zamujeni in izgubljeni. Ker pa tu ne gre drugače, se moramo zadovoljiti. Glavne težkoče pa ne obstojajo pri reviziji velike priljage, ki obsega včasih cele in dragocene pošiljke, temveč pri reviziji ročne priljage, ki jo imajo potniki pri sebi v kupeju. Takoj ob prihodu v Maribor gre skozi vse vagone organ carinarne ter objavi potnikom, naj vse carini podvržene predmete takoj prijavijo in ocarinijo v Mariboru; prikrivanje se bo najstrožje kaznovalo.

Kakor hitro vlak po dveurnem odmoru zapusti mariborski kolodvor, se prične pregledovanje v kupejih, ki ga izvršuje mlad carinski uradnik v dvema uslužbenca. Pri tem pregledajo vsako najmanjšo stvarco. Posebno strogo se pazi na kožuškovino, ker se je opazilo, da potujejo nekateri v raztrgani in stari obleki v Avstrijo, se tam popolnoma novo oblečejo in vrnejo z novimi oblekami na sebi. Na ta način jlt skušajo prenesti brez carine. Dosedaj je veljalo pravilo, da so carini podvrženi le oni predmeti, ki se očitno nameravajo tukaj zopet prodati, obleka pa, ki jo imajo potniki na sebi, je carine prosta. To se na mariborski carini ne upošteva več. Vsaka nova obleka

bodisi da jo nosi popotnik na sebi, se zacarini enako, kakor trgovcu, ki dela z dobičkom. Kako neumestno se včasih pri tem postopa, pričajo sledeči, resnični dogodki; ki jih prinaša „Agramer Tagblatt“.

Neka dama je dala svojo staro boo na Dunaju na novo prevleči. Carinski uradnik je smatral to kot prestop in prikrižanje in ker tega blaga, približno dva metra svile ali clota, ni prijavila, ji je odvzel potni list in ji zažugal s sodno preiskavo, v najboljšem slučaju pa s kazenskim ocarinjenjem. Neki drugi gospod je kupil v Gradcu škaflo obleke za otroče punčke; vse skupaj je stalo deset n. a. kron. Uradnik je ogorčeno izjavil, da je to zakrivanje bazarne blaga. — Pobožen židov je nosil pri sebi svilen trak, kakor ga rabijo židje za svoje molitve v templju. Torej nikako luksuzno blago. Strogi uradnik mu je zabrusil v obraz, da bo tokrat izpregledal, drugič pa ga bo brez usmiljenja ovadil radi — tihotapstva svile. Če pa take malenkosti res prijavijo, mora ure in ure čakati, se podvreči mučnim preiskavam in končno je še prisiljen, da prekine vožnjo. Potnike, ki jih pri tej reviziji zasačijo na pr. radi kakšne nove kravate ali rokavic, prisilijo, da morajo izstopiti na kateri če le mogoče mali postaji, kjer brzovlak navadno ne stoji. Tam morajo cele ure, da, cele dneve čakati na najstrožjo preiskavo; še le po končani preiskavi smejo potovati dalje, ako dobe primeren vlak, sicer pa — čakaj dalje! — Zadnje nedeljo je izvrševal v dunajskem brzovlaku (D-) ocarinjenje nek mlečnozob uradnik, ki je zabrusil potnikom v obraz, da ima samo on vso moč v rokah in morajo potniki „držati gobce“; samo od njega je bojda odvisno, kako dolgo bo stal vlak. Če jim ni po volji in če ga bodo potniki „jezili“, bo pustil vlak čakati, kakor dolgo se bo njemu, „gospodu uradniku“, zdelo (!). In res je zavláčeval poslovanje, da je imel vlak tri in četrt ure zamude.

Ce ima D-vlak po krivdi takega uradnika tri ure in še več zamude, se pravi to z drugimi besedami, da more lokomotiva 3 ure dalje kuriti in se zračunajo osobju, ki odpravlja vlak, tri nadure. Dvomimo pa, da pri tej reviziji plačana oziroma iztirana carina odtehta stroške, ki jih ima država za odveč porabljeni premog in plačilo nadur železniškemu osobju.

Pri vsem tem pa si dovoljujejo govtovi uradniki razne nepravilnosti, kakor n. pr. oni g. carinik, ki je vršil službo v nedeljskem brzovlaku in ki je potnike tako škandalozno šikaniral. Ta gospod je kratkomočno zasledil kupej I. razreda kot „službeni oddelek“, potnike, ki so plačali vozne listke za I. razred, napodil ter ta „službeni oddelek“ odstopil svojim znancem, ki niso niti imeli voznega listka I. razreda; ogorčenim potnikom,

ki so morali kupej zapustiti, je rekel, da se bo v tem kupeju vršila telesna preiskava ženski Razume se, da so se potniki o tem prepričali. V kupeju, kjer so se razšopirili uradniki „znanci“, ki so imeli najmanj šest težkih kovčkov, sploh ni bilo nobene revizije.

To je naravnost škandal, ki ogroža ugled državnih uradov in cele države. Za tako odgovorno službo naj se določijo zreli možje, ki bodo imeli vsaj toliko taktosti, kolikor je služba zahteva. Protekcije in razne izjeme morajo izginiti. Pred postavo so vsi enaki. Za izvrševanje revizije v vlaku naj se določi dovolj uradnikov, da brzovlaki, za katere se plačajo znatno višje cene, ne bodo bolj počasni, kakor so navadni, samo iz tega vzroka, ker hočejo izvesti uradniki pokazati svojo moč. Gotovo nismo sovražniki uradnikov, toda take laži uradnike, ki s svojim postopanjem samo kršijo ugled države in povzročajo nezadovoljstvo, odločno obsojamo. Kaj naj si misli o nas tujec, če doživi pri nas take in enake dogodke! Carina mora prinašati državi korist, ne pa škodo!

Notranja in zunanja politika.

* Romunija in Madžarska. Zagrebške „Novosti“ poročajo iz zanesljivega vira, da je Romunija ob madžarski meji razglasila vojno stanje, ojačila obmejne posadke in uvedla strogo vojaško cenzuro.

* Italija zaščitnica Albanije. Kakor doznava „Echo de Paris“, je konferenca veleposlanikov albanski statut končno veljavno rešila. V svojem sklepu navaja konferenca veleposlanikov potrebo samostalnosti Albanije v mednarodnem interesu. V slučaju, da bi bila politična ali gospodarska samostalnost te dežele ogrožena, mora zveza narodov poveriti varstvo njenih pravic Italiji. Po ravno kar sklenjenem angleško-italijanskem sporazumu glede Albanije je Italija dosegla, kar je želela in nameravala. Anglija, kakor tudi Francija priznava samostalnost Albanije, ki dobi razentega še od Grkov zasedena okraja Korico in Argirokastro. Na ta način je tudi Italija na Adriji strateško zavarovana. Varstvo Albanije proti morebitnim grškim ali jugoslovenskim napadom prevzema zveza narodov, ki jo bo zastopala Italija.

* Novi plebiscit v Gornji Slezijski? „N. Listy“ poročajo iz Londona, da je komisija Zveze narodov, ki je razpravljala o gornjeslezijskem vprašanju predlagala, ali bi se na ozemlju Gornje Slezijske iznova glasovalo, ali si prebivalstvo želi razdelitev Gornje Slezijske ali pa hoče njeno nedeljivost?

* Program nove poljske vlade. Ministrski predsednik Ponikowski je

dne 27. t. m. v zbornici podal program novega kabineta. Med drugim je govoril: Prihajam kot strokovnjak, ki se ne spozna v politiki, ki pa hoče varovati mir in red, ki sta pogoj državnega življenja, na zunan in na znotraj. Prevzel sem sestavo strokovnjaške vlade še-le tedaj, ko sem uvidel, da res nimogoče sestaviti delazmožne parlamentarne vlade. Moj kabinet bo v prvi vrsti gradil, ne pa rušil. Vlada poskrbi za natančno izvršitev vseh mirovniških pogodb. Predvsem bo delala na to, da naveže ozke stike s Francijo. Dalje bo poskrbela, da stopi v prijateljske odnose z vsemi sosednimi državami. Poljsko-češka pogajanja so važen korak k zblizanju obeh sosednih držav. Mnogo skrbi vzbuja vladi bodočnost Gornje Slezijske in Vilne. Vlada upa, da bo rešitev gorenjeslezijskega vprašanja ustrezala zahtevam poljskega prebivalstva. O poljski finančni situaciji je izjavil min. predsed. Ponikowski, da zahteva takojšnjo in energično akcijo. Finančna situacija ni obupna. Poljska razpolaga z velikim naravnim bogatstvom in z bogatimi produktivnimi silami. Vkljub nizkemu tečaju valute se poljska industrija, ki je bila med vojno skoraj uničena, živahno razvija. V zadnjem času je nastala cela vrsta velikih tovarn in podjetij. Poljska ne čuti v toliki meri brezposelnosti kakor druge evropske države in Amerika. Dokaz o poljskem gospodarskem delu nudi na pr. orientalni velesej v Lwowu. Ponikowski pa opozarja, da je vročica dobičkarstva, ki je prevzela velik del človeške družbe, veleizdajstvo domovine. Tudi na nizki valuti, ki danes muči Poljsko, ima največ krivde goljufija vseh vrst, spekulacija s tujimi valutami, kuovanje dolarjev, frankov in šterlingov. Podrobni finančni program bo prihodnje dni podal finančni minister Micholski.

Zanimivosti.

Malo besed. — Dokazal je. — Boljševiški dragulji. — Pridelovanje kumar na Holandskem. — Čudna vsebina novega želodca.

Ko je znameniti francoski pisatelj Dumas hotel vedeti, kako je uspel njegov zadnji roman, je poslal svojemu založniku pismo, v katerem ni napisal nobene besede, ampak samo vprašaj: „?“. Gotovo je bil veselo presenečen, ko je sprejel istotako kratek odgovor sledeče vsebine: „!“

Te dni se je zagovarjal pred sodiščem v Bataviji nek Evropejec, ki je bil obtožen, da je oklofital nekega tamošnjega domačina. Obtoženec je pred sodnikom svoj čin takoj priznal. „Kako pa ste to storili?“ ga vpraša sodnik. „Vidite tako le!“ pravi Evropejec, prisrčno tožitelju par gorkih zausnic ter se zadovoljno ozre na sodnika. Sodnik ga je zato ob-

in ni treba ravno vsake napetosti, posebno če je položaj ugoden (moke roke, vlažna zemlja), da postane jakost toka dovolj močna in dotičnika usmrti ali hud dožge, telesno ali živčno poškoduje. Nevarnost je pri prijemu temvečja, ker električni tok takoj povzroči krč in dotičnik oprijete reči ne more izpustiti. Na vprašanje „katera napetost zadostuje za električno usmrtitev“ ni možno odgovoriti. Iz podatkov o električnih nezgodah se razvidi, da je električni tok pri napetosti le 65 voltov že zahteval smrtno žrtev.

Da električni tok povzroči krčenje mišic je splošno znano. Ako teče električni tok skozi srce, ki obstoja iz mišic, tedaj srce otrpne. Če ponesrečenca takoj pomagamo z umetnim dihanjem, s tem, da mu v počasnem taktu gibljemo njegove roke iz sklenjene lege na prsih v dolgem loku do izstegnjenega položaja nad glavo (odročanje-vzročanje) in nato zopet nazaj, tedaj se dostikrat posreči, da otmemo življenje. Tu je pa treba potrepljivosti in ne obupati. Znani so slučajji, da se je s pomočjo umetnega dihanja posrečilo od elektrike zadete še-le po preteku par ur zopet oživet. Sicer je pa treba ravnati s takim ponesrečencom ravno tako, kakor z utoplencem; nikakor se mu ne sme vlivati v usta kakih pijač, ker mu to le škoduje.

Kar se tiče nevarnosti, pride v prvi vrsti v poštev elektrovodno omrežje, bodi-

sočil na 5 dukatov globe, tožitelj pa je videl vse zvezde.

Boljševiška vlada v Rusiji je zaplenila vso zasebno lasnino in dragulje. Državlani smejo nositi samo zlat poročni prstan. Seveda velja ta naredba samo za navadne državljane, dočim se „višji“ sovjetski funkcionarji kar blišijo v draguljih in zlatnini, ki so jo nagrabili in naropali od svojih sohravljancev. Posebno bogato so okinčani sovjetski komisarji, ki vodijo na sprehod svoje z zlatom okovane metrese.

Malokomu je menda znano, da se pridelava največ kumar na Holandskem, osobito v mestu Venloju. To mesto steje okrog 10.000 prebivalcev, ki bavijo skoraj vsi z vrtnarstvom. Ko dozorevajo kumare, se izvaža iz tega mesta dnevno 36 vagonov tega pridelka, kar donasa mestu lep dobiček.

V nekem nemškem zverinjaku je poginil noj. Pri pregledu so našli v njegovem želodcu sledeče predmete: držaj od deznika, dva ključa, eden je bil dolg celo 12 cm, dalje glavnik, dva kosca premoga, svilen robec, tri večje kamne, dva podstavka čaš, in eno ustno harmoniko. Pri vsej tej čudni zmesi je bil noj na zeloden popolnoma zdrav in je imel izboren tek. Poginil je radi neke pljučne bolezni.

Dnevna kronika.

— 7 % drž. posojila so pri Posojilnici v Narodnem domu podpisali in sicer po K 100.000; dr. Oton Ploj, notar v p., dr. Radoslav Pipuš, odvetnik, po K 60.000; Josip Plemelj, posestnik v Rušah, po K 40.000; Hinko Pogačnik, tovarnar v Rušah, Ljudmila Sepec, po K 50.000; Franjo Pirnat, višji živinozdravnik, po K 20.000; dr. Viktor Kac, zdravnik, Anica Ašičeva, Edvard Pogačnik, trgovec, Jakob Toplak, podpredsednik okrož. sodišča, dr. Franjo Firbas, notar, Božena Serbec, posestnica, dr. Franjo Rosina, odvetnik, dr. Milan Goršek, odvetnik pri Sv. Lenartu in Milena Krajnc, po K 14.800; M. Sepec, trgovec, po K 12.000; Klement Grafenauer, profesor, po K 10.000; Antonije Spricej, posestnica pri Sv. Marjeti; dr. Podlesnik, okrož. zdravnik, Jos. Jurše, posestnik Smolnik, Srečko Krajnc, posestnik, Sv. Lenart, Franc Recar, Sv. Lenart, dr. Brunon Weigl, zdravnik Sv. Trojica, Mihael Korbar, notar, Franc Vodenik, trgovec, Poljčane, po K 8.000; Miha Serbec, trgovec Ruše, po 6.000; Franjo Majer, trgovec, po K 5.200; dr. Makso Pregelj, zdravnik v Vuzenici, po K 4.800; Matej Bergar, nadučitelj pri Sv. Juriju v St. Goricih, po K 4.000; dr. Vladimir Serbec, odvetnik, Srečko Robič, župan

si nizke ali visoke napetosti, katero obstoji iz golih kovinastih žic. Izolirane žice se za prostovode ne rabijo, ker pod vremenskim vplivom izgube izolacijo in bi bila nevarnost na ta način le prikrita ne pa odstranjena. Tu naj se vpošteva: Ker imamo v elektrovodnem omrežju mesta Maribor električno napetost ponoči in podnevi in je v elektrovodni napeljavi ni mogoče neposredno opaziti, se pretrganih žic in žic, ki vise od drogovi in leže na zemlji, ne sme dotikati ter se naj jih pusti pri miru. Tudi pretrgane telefonske in brzojavne žice lahko naredo zvezo z elektrovodnim omrežjem in so tedaj ravnotako nevarne. Mimoidoče naj se na nevarnost opozori. Otrokom se ne sme dopustiti, da plezajo po drogovi ali pa mečejo kamenje v izolatorje. S tem ni ogroženo samo obratovanje naprave, temveč so ogroženi tudi ljudje, ki pridejo slučajno mimo. V bližini prostovoda visoke napetosti naj otroci ne spuščajo v zrak papirnati zmajev, ker tudi vrvice, na katero imajo privezanega zmaja, prevaja posebno pri vlažnem vremenu elektriko. Ako se kdo na električnem omrežju ponesreči in če je v zvezi z žico, tedaj je nevarno prileti ponesrečenca z golimi rokami.

Manj nevaren je kabel, kateri je izpeljan pod zemljo in občinstvo nima do tega dostopa. Transformatorske postaje morajo biti zaklenjene in vstop občinstvu v te prostore je radi velike nevarno-

Nezgode z elektriko.

Te dni preteče eno leto, odkar dobiva mesto Maribor električno energijo iz elektrarne na Fali in v tej kratki dobi razvoja se je pripetilo že par nezgod z elektriko. Ker je vzrok več ponesrečb le lahkomišljenost prizadetih, posebno pri otrocih, naj služi sledeče občinstvu v pojasnilo in upoštevanje:

V mesto Maribor dovajamo elektriko po prostovodu, ki križa med Limbušem in Studenci Dravo ter je izpeljan ob južnem obronku mesta do Tezna. V magdalenskem parku pride prostovod v kabel, ki dovaja elektriko pod zemljo posameznim transformatorskim postajam v mestu. V omenjenem prostovodu, kakor tudi v kablju imamo visoko napetost (10.000 voltov) in tu je vsak dotik smrtno nevaren. V transformatorskih postajah premenimo s pomočjo transformatorjev elektriki njeno visoko napetost na nizko napetost (220 ozir. 380 voltov), katero moremo porabiti za moč, luč in kurjavo. Elektrika nizke napetosti je, kar se tiče električnih nezgod, ravno tako nevarna ali pa še bolj. Občinstvu je namreč lažje dostopna in tu pride tudi lahkomišljenost in brezbriznost v poštev. Vse nezgode z elektriko so se v Mariboru pripetile na omrežju nizke napetosti.

Radi boljšega umevanja je na mestu, da pojasnimo par temeljnih izrazov, ki so pri elektriki merodajni.

Električno napetost lahko primerjamo pritisku, s katerim poganja stroj elektriko po žici do različnih uporabljivecev toka (motorjev, žarnic itd.) in zopet nazaj v stroj.

Ako zvežemo dve žici različne napetosti med seboj ali eno žico z zemljo s pomočjo katkega prevodnika elektrike, tedaj kroži od žice skozi prevodnik in drugo žico oziroma zemljo električni tok. Jakost toka, ki se pojavi pri tej zvezi, je odvisna od upora dotičnega prevodnika, čim manjši je upor, tem močnejši tok se pojavi, napetost pa nasprotno poveča jakost toka, čim višja napetost pri istem uporu, tem močnejši tok.

Tudi človeško telo je prevodnik elektrike. Tok, ki zadostuje, da zasveti najmanjša žarnica, lahko usmrti človeka. Upor človeškega telesa je normalno precej velik in odvisen od živčnega in zdravstvenega stanja dotičnika — pri pijancih je upor dosti manjši — kakor tudi od površine, točen skoraj katere električni tok vstopi oziroma odteče. Zarečega železa se za trenutek lahko dotaknemo, ne da bi se opekli, ker sta čas in površina telesa neznatna. Isto velja pri elektrovodili, ako ni napetost previsoka. Tudi vlažnost igra veliko vlogo. Moke ali potne roke, noge ali vlažna obleka in obutev zmanjšajo upor v zdatni meri.

Ako torej eden prime z rokama dva elektrovida ali pa stoječ na zemlji le en elektrovid, tedaj je površina dosti velika

v Limbušu, dr. Ivan Senekovič, vlad. svetnik, Andrej Antonac, okr. gozdar, Antov Puklavč, ravnatelj. Zveza jugosl. železničarjev, Ivan Weixl, nadučitelj v p., Ivana Wallner, posestnica Sv. Jakob, Anton Germek, Vilko Weixl, trgovec, po K 3.200; Ivan Belle, ravnatelj kmetijske šole pri Sv. Juriju, Mihael Čilenšek, posestnik Vrčice, po K 2.000; Karol Rakusček, okr. gozdar, dr. Alojzij Lesnik, odpič, Pavla Parma, Viktor Parma, lad. svetnik v p., Vlasta Ribarič, dr. udevit Pivko, Nikolaj Zagar po K 1.200; Marica Medved, učiteljica, Ivan Pavelšek, nadučitelj v p., Matija Lichtenwalner, kr. šolski nadzornik dr. Ivan Jurečko, kr. zdravnik, Hinko Siska, vis. post. čej, po 800.—; dr. Adolf Pečovnik, i 2. raz. trgovske šole, po K 400; a Vah, učiteljica, Franc Habermann, elj, Hass Mirko, učenec, Pirc Matija, natelj, Dijaska knjižnica na drž. učišču. Izmed zadrug pa so podpisali posojilnica v Narodnem domu K 600.000; avna hranilnica in posojilnica pri Sv. enartu K 60.000; Hranilnica in posojilnica v Vuzenici K 12.000; Kmetijska posojilnica pri Sv. Ani K 20.000; Hranilnica in posojilnica pri Mariji Snežni 20.000; Hranilnica in posojilnica v Limbušu K 10.000; Tako se je pri Posojilnici v Narodnem domu podpisalo v šem skupaj do 30. septembra 1.402.800, upisi pa se še do nadaljnjega sprejemajo.

— **Vodenikova gostilna** v Rošpahu je zopet odprta. Izletnikom in potnikom se nudijo najboljše okrepčila.

— **Draginja na Ruskem.** Kakor poročajo iz Rige, stane v Moskvi funt črnega kruha 2800 rubljev, eno jabolko 300—1000 rubljev, cigarete srednje vrste po komad 1250 rubljev.

— **Imenovanje.** Profesor dr. Franjo Zarnik je imenovan za rektorja na visoki šoli za živilozdravništvo v Zagrebu. Prov. Zarnik je naš domačin iz Dravske doline.

— **Velikanski požar v Kremnicah.** Praški „Narodni Listy“ poročajo, da je nastal dne 28. t. m. v Kremnicah na Češkem požar, ki je upepelil večji del mesta. Kovalnica denarja, ki se nahaja tudi tam, pa je ostala nepoškodovana.

— **Železniška nesreča.** Na progi Sarajevsko-Mostar se je med postajama Drevnica in Raška gora odlomila velika skala ter padla na železniški tir. Osební vlak je krog polnoči med 28. in 29. t. m. trčil na to skalo, vsled česar se je prevrnila lokomotiva, dva osebna in službeni vagon so obviseli na strmini, tretji vagon pa je skočil s tira. Vendar pa smrtnih žrtev nesreča ni zahtevala. Bilo jih je le nekaj ranjenih.

— **Izmenjava bankovcev na Madžarskem.** Finančni minister je izdal naredbu, da se zamenjajo z madžarskim žigom žigosani bankovci avstroogrške banke po 10.000 K samo do 31. okt. s 25 odst. odbitkom. Po tem roku izgube te novčaniče plačilno vrednost in se ne bodo več zamenjale. Žigosani bankovci po 100 K se zamenjajo po tem roku s 50 odst. odbitkom.

sti prepovedan. V sredini mesta tvori omrežje nižje napetosti kabelj, ki je napeljan direktno v pritličje hiš. Pri teh hišnih priklopih naj se pazi, da so vratca, kjer se konča kabelj, vedno zaklenjena. Če so vratca odprta, je kabeljni dovod lahko dostopen in nevarnost posebno za otroke velika.

Pri napeljavah v hišah in stanovanjih so nevarna mesta, če je instalacija izvršena po takozvanih predpisih, zmanjšana na najmanjši obseg. Nevarnost je tu podana večinoma na vlažnih prostorih, v kleti, pralnici, kopalnici itd. Pri takih prostorih je treba gledati na to, da eni osebi ni možno narediti zveze med električno napeljavo in zemljo, oziroma vodovodno ali plinovo napeljavo. Tako se lahko pripeti nesreča, ako oseba drži v roki kovinasto svetilko, kakoršne rabimo pri pisalnih mizah ali nočnih omaricah in ki je s stikalom zvezana z elektrovdno napeljavo, z drugo pa prime vodovodno ali plinovo napeljavo.

Nadalje pridejo, kar se tiče hišnih instalacij, glede nevarnosti v poštevska mesta, ki niso izolirana; tako n. pr. razpredelniki, na katerih so pritrjena varovalna.

— **Posledice nizke valute v Avstriji.** Neprimerno nizka valuta je privabila v Avstrijo zelo veliko inozemcev, ki hočejo s svojo dobro valuto vse pokupiti. Iz inomosta poročajo, da je bil zadnje dni tako velik naval tujcev, osobito bližnjih Italijanov, da so bile vse veletrgovine prisiljene, svoje prodajalne zapreti. Tudi v manjših trgovinah prodajajo samo na komade.

— **Obsojen kaplan.** Celjsko okrajno glavarstvo je obsodilo kaplana Antona Zupaniča v Grižah pri Celju na 14 dni zapore in 1000 K globe, v slučaju neiztrljivosti na 64 dni zapore, ker se je na državni praznik Sv. Cirila in Metoda dne 24. maja po službi božji demonstrativno odstranil od oltarja, predno se je odpela državna himna.

— **Novinarski jubilej.** Redki novinarski jubilej slavi 4. t. m. znani dalmatinski politik don Juraj Biankini. Biankini obhaja 50letnico svojega novinarskega dela. Dolga leta je izdajal in urejeval splitski „Narodni List“.

— **Puntigamska pivarna in koroški plebiscit.** Graška pivovarna Puntigam je sprejela od celovškega „Heimatsdiensta“ v zahvalo za predpriprave za koroški plebiscit posebno diplomu. Isto podjetje ima pri nas v Jugoslaviji še vse polno svojih podružnic in v Mariboru še vedno svoje posestvo, da celo gostilno v Miljski ulici. Tako se postopa pri nas z od naših najhujših sovražnikov odlikovanim podjetjem!

— **Banka v Slovenjgradcu.** Slovenska eskomptna banka v Ljubljani otvori s 15. oktobrom svojo podružnico v Slovenjgradcu v hiši trgovca g. Kopača.

— **Iz Marenberka** nam poročajo, da je oznanil tamkajšnji župnik dr. Mörtl, koroški begunec, da bo od 2. oktobra dalje pridigoval tudi v nemškem jeziku, kar je vzbudilo med narodnimi verniki obilo nezadovoljstva. Mislimo, da v Marenberku zna vsak katoliški kristjan toliko slovensko, da mu ni potreba oznanjati božje besede še posebej v nemščini. Najmanj pa je to umestno od koroškega begunca, ki gotovo ni pribežal v Marenberk pred Nemci zato, da bo podpiral marenberško nemškutarijo.

— **„Javna knjižnica.“** V Radvanjski šoli pri Mariboru, ki je bila od svojega obstanka l. 1874. do l. 1918. docela nemška in iz katere je do l. 1918. bogata Südmarkina knjižnica širila svoje germanizirajoče delo, ustanavlja učiteljsvo „Javno knjižnico“ z namenom, naj bi prebivalstvo, ki je povečini nemškega mišljenja, spoznavalo naš lep slovenski jezik in po njem našo jugoslovansko kulturo ter se mu nudila po zimi književna domača zabava. „Javna knjižnica“ je za sedaj proračunana na 20.000 K, ki naj bi se nabrale z zbirkami in raznimi prireditvami. Knjižnica bi se naj otvorila v zimi l. 1921. in 1922. Ona bode obsegala vse pango jugoslovenske književnosti. Šolski otroci so koncem minulega šolskega leta nabrali za šolsko knjižnico 900 kron, za kar se srčno zahvaljujemo. Za javno knjižnico pa se bode nabiralo ob šolskem popisovanju. Vsem, ki se zanimajo za oživetje in jačjenje slovenske in državne mi-

Ako se pokažejo v hišni napeljavi nedostatk, tedaj se je treba obrniti na kakšnega instalaterja. Nedopustno in nevarno pa je vsako brskanje z nožem ali kakim drugim kovinastim orodjem za razpredelnikom, pri varovalnih, vtikalnih ali žarničnih okovih. Kaj lahko se pri takem oparilu naredi kratek stik in dotičnik se lahko hudo opeče. Na mestu, kjer se pojavijo kratki stiki, izpuhte radi velike toplote delci kovine. Ako pridejo ti razbeljeni delci v oko, dotičnik lahko oslepi.

Pri vseh nedostatkah in sumljivih izpremembah na električni napeljavi, naj se obvesi takoj Mestno elektriško podjetje, Jurčičeva ulica 8. l. Tudi pri popravilu hiš, ako bi pri tem oparilu lahko prišli delavci v bližino omrežja, naj se o tem obvesti omenjeno podjetje pred pričetkom dela.

V slučaju ponesrečbe na elektrovdnom omrežju, naj se nemudoma pokliče zdravnik in obvesti Mestno elektriško podjetje. Ako ponesrečenec z elektrovdno napravo ni več v zvezi in obleži brez zavesti, se mora takoj pričeti z umetnim dihanjem. Lahkomišljenost, kakor tudi strah pred elektriko nista na mestu.

sli na severni meji naše matere Jugoslavije se nudi dobrodošla priložnost, si pridobiti v tej zadevi lepe zasluge. Milodare v gotovini oziroma darovane knjige sprejema s hvaležnostjo vodstvo „Javne knjižnice“ v šoli v Radvanju, pošta Maribor. Račun o dohodkih in stroških knjižnice bode v pisarni šolskega vodstva razgrnjen vsakomur na vpogled. — Iz naroda za narod!

Rešitev stanovanjske krize v Mariboru.

Kakor druga mesta, tako trpi tudi naš Maribor v sedanji povojni dobi vsled pomanjkanja stanovanj, kar ne vpliva slabo samo njega notranjo ureditev, ampak tudi na razvoj. Dočim pa so se v večini ostalih mest naše države pričele že takoj po koncu vojne razne gradbenne akcije, je v Mariboru delo v tem oziru popolnoma počivalo. V Mariboru se tekom zadnjih treh let ni gradilo čisto nič. Da se prične tudi v Mariboru z gradnjo osobito delavskih in uradniških hiš, se je ustanovila delniška družba „Hitrozid“, si preskrbela potrebni kapital ter potrebne stroje za izdelovanje gradbenega materiala sistema „Pax“. Družba je imela včeraj popoldan svoj občni zbor, pred njim pa je povabila na razgovor še razne druge merodajne osebe v svrhu porazgovora in debate o gradbeni akciji. Debate so se vdeležili poleg drugih tudi g. župan Grčar, upravnik narodne banke g. Skušek, zastopniki časopisja itd. Debato je otvoril poslovodja „Hitrozida“ g. industrijalec Križnič, ki je pozdravil povabljene goste obrazložil namen in pomen družbe ter apeliral na g. župana, upravnika Narodne banke kot zastopnika bank, t. j. kapitala in na zastopnike časopisja, da podprejo to velevažno akcijo gmotno in moralno. Za njim je mestni arhitekt g. Schel obrazložil program družbe, ki je že pričela z izdelovanjem stavbenega materiala sistema „Pax“ ter prične v kratkem tudi z gradbo hiš samih. Po njegovem zagotovitvi se bo postavilo do jeseni prihodnjega leta do 50 stanovanjskih hiš za delavce in uradništvo, s čemer bo stanovanjska beda v Mariboru temeljito rešena. Hiše se bode gradilo iz umetnih votlih kamenov „Pax“.

Ker bo ves material že poprej za vsako hišo pripravljen, bo slo delo hitro izpod rok in bodo zgradbe gotove že v nekaj tednih. Istotako se bo fabriciralo na debelo tudi okna, vrata, podove itd., kar bo preskrbela lesna družba „Drava“, ki bo imela v kratkem najmodernejšo urejeno strojno mizarstvo v Sloveniji. Gradile se bodo hiše od eno-družinske do hiše s 4 nadstropji in 6 stanovanji ter bodo sorazmerno s tem stale od 200.000 K do 1.200.000 K. Družba „Hitrozid“ se bo razširila tudi v družbo za zgradbo delavskih in uradniških hiš na amortizacijo, v ta namen pa bo treba pridobiti za sodelovanje tudi naše banke in predvsem tudi vlado. Po poročilih se je razvila deloma še debata ter se je sprejela tudi resolucija, v kateri se poziva vlado, da čimprej izvede svoj načrt o pomoči gradnje stanovanj za delavstvo in uradništvo. Ker je započeto delo „Hitrozida“ velevažno, se bomo z njegovim načrtom o priliki še podrobneje pečali.

Zdravniški minimalni tarif.

(Sklenjen od „Zdravniškega društva v Mariboru“) - A. Splošna pristojbina.

- Ordinacija v zdravniškem stanovanju:
 - a) v ordinacijskem času . . . D 10—
 - b) izven ordinacijskega časa po dnevu . . . D 15—
 - c) izven ordinacijskega časa po noči in ob nedeljah in praznikih popoldne . . . D 20—
 - d) v času določenem po strani . . . D 30—
- Obisk na bolnikovem domu:
 - a) prvi obisk . . . D 20—
 - b) vsak nadaljni obisk . . . D 15—
- Potnina za obisk nad 1 km od zdravnikovega stanovanja: za vsako uro . . . D 30—
- Zamuda časa: če se mora zdravnik muditi pri bolniku več kot pol

- ure, za vsake nadaljne pol ure D 10—
- Posvetovanje dveh ali več zdravnikov: za vsakega D 25—
 - Poleg tega se računa ordinacija, potnina zamuda časa.
 - Za zdravniško pomoč po noči, ob nedeljah in praznikih popoldne, se računajo pristojbine od 2—5 dvojno.
- Nočni čas se šteje od 7. ure zvečer do 7. ure zjutraj.

Detalirano minimalno tarifno tabelo dobijo člani društva brezplačno, nečlani pa za svoto 10— D. pri tajniku društva.

Mariborske vesti.

Maribor, 1. oktobra.

— **Današnja številka** našega lista je morala radi nenadnih tehničnih težkoč iziti samo na 6 straneh. Upamo pa, da bo v kratkem boljše.

— **Sokolsko-vojaška nedelja.** Jutri je zadnji dan sokolsko-vojaških prireditvev in tekem. Dopoldne od 7.—9. ure se vrše v vojni realki glavne skušnje za popoldanski nastop ter razdelitev tekmovalnih nagrad. Nadaljni program je sledeč: Ob 10. uri dop.: Veliki paradni nastop celokupne mariborske garnizije in Sokolstva na Trgu svobode in defiliranje pred realko. Ob 11. uri: Tekmovalni tek preko zaprek v treh skupinah okoli mestnega parka. Proga je dolga 1200 m. Od 12. do 13. ure: Promenadni koncert mariborske garnizijske godbe v mestnem parku. Vstopnina 1 din. Ob 15. uri: Javna telovadba mariborske garnizije in Sokolstva v višji vojni realki v Maribor. 1. Proste vaje moštva. (Zagr. sok pr. vaje 1906.) Izvaja 900 mar. garnizije. 2. Proste vaje članov (Murnikove za leto 1922). Izvajajo člani mariborskega Sokola. 3. Proste vaje s puško. (Sestavlil brat Vodišek.) Izvaja mitralješko oddeljenje 45. pešpolka. 4. Proste vaje članic. (Za 7. vsesokolski zlet v Pragi.) Izvajajo članice mariborskega Sokola. 5. Orodna telovadba. Izvaja izborno moštvo mariborske garnizije. 6. Tekmovalno natezanje vrvi. Izvajajo tri skupine: 45 pp., art. p. in art. podofic. škola. 7. Vzorna vrsta na drogu. Izvaja vzorna vrsta mariborske sok. župe. 8. Skupine „Naša moč“ in „Za svobodo in jedinstvo“. Izvaja 1000 mož marib. garnizije, 60 članov in 40 članic marib. sokol. društev. Po javni telovadbi se vrši **velika ljudska veselica** v vseh prostorih vojne realke v Mariboru. Paviljoni, srečolov, petje (pevski zbor 45. pp.) šaljiva pošta, ples in bengalična razsvetljava. Vstopnice k javni telovadbi: stojišča 2 dinarja, sedež 3 din. in sedež na tribuni 5 Din. Javni nastop se vrši pri vsakem vremenu!

— **m Pozor!** Člani „Slovenskega obrtn. društva“. Glavni zadržni savez v Beogradu priredi v nedeljo, dne 2. oktobra t. l. izlet v Maribor, katerega se udeležijo predstavniki zadržništva iz vseh krajev naše države. Izletniki pridejo v Maribor v nedeljo ob 10. uri z ljubljanskim vlakom. Njim na čast se vrši komerz zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Slovensko obrtno društvo vabi vse svoje člane, da se v čim večjem številu tega sprejema udeležijo. Sestanek ob pol 10. uri na glavnem kolodvoru. Želi se tudi, da se naši člani po močnostih udeležijo komerza v Narodnem domu ob 20. uri.

— **m Kg masti po 82 K.** Gospod Weiler, trgovec na Stolnem trgu nam je podal popravek, v katerem trdi, da naša notica objavljena pod gorenjim naslovom v št. od 28. t. m. ne odgovarja resnici, kajti da on ni nikoli prodajal masti po 82 kron. Napram temu popravku pa ugotavljamo ponovno, da je imel g. Weiler v svojem izložbenem oknu označeno ceno kg masti z 82 K, kar je ugotovila tudi policija, ki je našo vest popolnoma potrdila. Kar se pa tiče dejstva, da je g. Weiler dobil v zadnjih treh tednih samo enkrat novo mast, priznava to tudi sam v dopisnem popravilu, kjer navaja kot datum prejema 13. september, katero je po njegovem zatrdilu plačal po 66 kron za kg. Ako hoče g. Weiler, da mu doprinesemo sodnijski dokaz resnice, smo mu rade volje na razpolago.

— **m Ga. Munk v Mariboru.** Pri nabiranju darov za zidanje doma dobrovoljcev Jugoslavije, je prispela v Maribor srbska

junakinja ga. Natalija Munk, dobrovoljka od l. 1885., ki je sama kot boriteljica sodelovala pri vseh srbskih osvobodilnih vojnah, bila neštétokrat za svojo hrabrost odlikovana ter izvoljena v zahvalo za dosmrtno častno podpredsednico in upravno članico dobrovoljcev v Jugoslaviji. Z njo je prispela tudi druga dobrovoljka gdca. Ljubica Renovévič. Ga. Munk zbira darove za zgradbo Dobrovoljskega doma ter prodaja bloke po 2 din. za 5 opek. Stara v bojih in naporih osivela junakinja je še vedno temperamentna in navdušena narodnjakinja, pravi vzgled tudi za naše Slovenke.

m Darovi za Dobrovoljski dom. Javna hvala vsem meščanom Maribora ki so nam podarili prispevke za zgradbo Dobrovoljskega doma kraljevine SHS. V prvi vrsti pa velja ta zahvala g. pukovniku komandantu 45. p.p. Anti Draškiču za vse nasvete in druge usluge; g. policijskemu svetniku dr. Senekoviču in g. poveljniku oddelka varnostne straže Najdiču, ki nama je pridelil v pomoč vestnega in neumornega redarja Petra Klariča. Posebno zahvalo izrekave g. knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku za blagoslov najinega uspešnega dela in njegovo darilo, kakor tudi največjim darovalcem g. Rosenbergu za 2000 din.; Narodni banki za 1000 din.; Zadrugi banki, Viljemu Freundu, tovarni mila, tovarni Ježek, Hermanu Wögererju, Scherbaumu, Antonu Badlu, tovarni vozov, Težno in Karlu Preisu za darove po 500 din.; Puglu in Rosmanu za dar 400 din.; industriji mesnih proizvodov »Dravik«; tvrdki Vesnaver & Ribarič in pivovarni Götz za darove po 300 din. ter vsem ostalim darovalcem manjših vsot. Natalija Mimk in Ljubica Renovévič, delegatini saveza dobrovoljcev iz Beograda.

m Prodaja mariborskih mestnih vojašnic. Mariborska občina ima več vojašnic, katere so njena last in od katerih plačuje vojaški erar le skromno najemnino, tako da ne donosajo onega, kar bi morale donosati, ter občina od njih pravzaprav nima nikake koristi. Na drugi strani pa trpi mestna občina pod pezo vojnih posojil, ki jih je podpisal prejšnji nemški mestni svet v bivši Avstriji in ki so sedaj izgubljeni. Da sanira mestna občina svoje finance, je sedaj ponudila vojašnice v nakup vojnemu ministru, ki je na pogodbu že odgovorilo in sicer, da je pripravljeno kupiti vojašnice. Tako sedaj lahko upamo, da se bo prodaja v kratkem času izvršila in z njo tudi temeljita sanacija mestnih financ in bo potem občina lahko posvetila več pažnje raznim prepotrebim akcijam, kakor n. pr. stanovanjski bedi itd.

m Za ljudsko knjižnico je nabrala na mesto venca na grob kralja Petra gospa Zlata Brišnik-Sos lep znesek 2.200 K. Požrtvovalni nabiralateljci, katere trgovino s papirjem v Slovenski ulici toplo priporočamo narodnemu občinstvu, kot tudi darovalcem bodi izrečena iskrena zahvala!

m Zveza jugoslovenskih železničarjev, podružnica Maribor priredi v torek, dne 4. oktobra t. l. ob 20. uri v Narodnem domu društveni shod z dnevnim redom: Poročilo delegatov o kongresu narodnih železničarskih organizacij v Beogradu. Vsak tovariš, ki se hoče podrobneje informirati o naših zahtevah, se udeleži shoda. Odbor.

m Izgubljeno. Trgovski pomočnik Herman Höbner, stanujoč na Aleksandrovi cesti št. 43 je izgubil na potu iz Radvanja v Maribor usnjato listnico. V listnici se je nahajal potni list za Avstrijo, domovnica, vojaški dokumenti in druge listine ter nekaj denarja.

m Zaročil se je g. Fran Voršič, upravnik »Ilustrovanega lista« z gdcno. Ido Lončarjevo. Castitamó!

m Najdeno. Našla se je ženska naglavna ruta; dobi se pri policiji.

m Tatvina. Elizabeti Kirchhof na Betravski cesti št. 16 je neznan tat odnesel temnosivo odejo, vredno 300 K.

m Dr. Karl Zakrajšek, Aleksandrova cesta št. 45 zopet ordinira.

m Za antituberkulozna ligo, sekcijo v Mariboru je izročila gospa Tea Suppanz v Mariboru okrajemu glavarju dr. Lajšiču 10.000 (desettisoč kron) za boj proti tuberkulozi. Čast in hvala ji!

m Zbirališče za današnji mirozov ob pol. 21. (9.) uri pred vojašnico na Meljski cesti.

m Mestni občinski svet je v svoji seji dne 6. septembra t. l. sklenil, da imajo hišni posestniki mestni občini oddati od strank na podstavi poviška najemnin sprejete občinske naklade. V smislu § 78. občinskega reda za mesto Maribor, se sklicuje dne 12. oktobra 1921 v mestni posvetovalnici ob 16. uri skupščina občinskih volilcev, da glasuje ali se naj uodoma navedeni sklep mestnega sveta predloži v potrditev deželni vladi za Slovenijo. Glasovanje se vrši ustmeno z »da« ali »ne«, pri čemer se udeleženci smatrajo zadovoljnim s sklepom občinskega sveta. Večina glasov vseh upravičenih volilcev je odločilna.

m Klub jugoslovenskih rezervnih častnikov v Mariboru vabi svoje odbornike, da se zanesljivo in polnoštevilno udeležijo odborove seje, ki se vrši v torek, dne 4. okt. t. l. ob 18. (6.) uri v Narodnem domu.

m Götzova restavracija. Svojčas smo priobčili notico, v kateri je dopisnik dolžil g. Geiersbergerja, natakarja v Götzovi restavraciji, da je tamošnjega vajenca pretepel z vinskimi četvomi in ga zmerjal z »Den windischen Hund muß ich erschlagen«. Sedaj pa je bila v tej zadevi pri okrajnem sodišču razprava, pri kateri se gornjih obdolžitev Geiersbergerju ni moglo dokazati. G. G. je bil kaznovan samo z 200 K globe, ker je vajenca Pukla oklofotal, Puki pa je bil obsojen na 6 dni zavora, ker je Geiersbergerju kradel pivo. — Ker nečemo nikomur delati krivice, lojalno objavljamo gornje poročilo.

m Obsojeni navijalci cen. Občinsko sodišče je imeli v sredo zvečer v mestni dvorani svojo prvo javno razpravo pod vodstvom sodnega svetnika g. Vidoviča. Razprave se vrše po istih formalitetah kakor pri rednem sodišču. Obsojeni so bili: Rupert Lederlhas, mesar, ker je prodal kaznivskemu pazniku Bajdu 30 dkg govedine za 12. kron, na 1 mesec zavora in 25.000 dinarjev globe. — Franc Hohnjec, predsednik mesarske zadruge je prodal gospej Laterer 45. dkg mesa za 16.40 kron s pripombo: Kuttelflek sind billiger; wer gut essen will, muss gut bezahlen; (drobovina je cenejša; kdor hoče dobro jesti, mora dobro plačati.) To je vpoštevalo tudi sodišče ter ga obsodilo na 1 mesec zavora in D 15.000. Vinko Hmelak, trgovec je kupil 60 l dalmatinskega olja po 68 kron, v litrih ga je pa ponujal po 90 K. Prisodili so mu 3 mesce zavora in 10.000 dinarjev globe in mu vrh tega zaplenili olje. Z veseljem beležimo te obsodbe in upamo, da bodo imele dober vspéh. Občinstvu pa priporočamo, da prijavi vsak slučaj pristojnim organom.

m Dvojezičnost na vseh koncih in krajih! Tem manj je v Mariboru Nemcev, tem bolj se širijo dvojezični plakati in napisi. Dirkalni klub in požarna bramba v tem oziru navadno prednjačita s tem, da tudi nadulicami razobešita velikanske nemške reklame. Komu naj to služi? Kakšen namen ima to? Lojalni Nemci, ki hočejo z nami delati, tega ne zahtevajo in ne potrebujejo. Obrtna razstava je pokazala, da se naše nemške trgovce in obrtnike ravno tako upošteva in štiti kakor vsakega drugega, ker so na tej razstavi razstavljali vsi sloji brez kake pritožbe. Ravno tako so to razstavo tudi obiskovali vsi sloji, dasiravno so bili samo slovenski plakati, nad katerim se tudi nobeden pameten Nemec ni spodfikal. Mi torej ne razumemo, zakaj mora ravno dirkalni klub in zakaj mora požarna bramba izzivati z velikanskimi nemškimi plakati, kakor da bi bilo v Mariboru res ravno toliko Slovencev kakor Nemcev. Ti časi so minili in se smatra sedaj takoj počenjanje kot izzivanje. Tudi kinopodjetjem nikakor ni treba na plakatih vsako črko predstavljati v nemščino in s tem javno trdit, da je v Mariboru ravno toliko Nemcev kakor Slovencev. Dasiravno je na Dunaju percentuelno mnogo več Cehov in dasi je na nemškem Koroškem posebno južno od Drave več kakor 2/3 Slovencev, vendar nobenemu nemškemu podjetju na pade v glavo vabiti Slovence ali Čehe s češkimi ali slovenskimi plakati. Kje je naš ponos!? Vsak tak plakat bi se tam smatral kot

velikansko izzivanje in gorje tistemu, ki bi jih razširjal. Pri nas pa nekateri gospodje brez nemških plakatov ne morejo živeti in se še ponašajo s tem, da se nočejo učiti slovensko. Te naše popustljivosti mora biti vendar enkrat konec.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1253

Kam pa nocoj zvečer?
Danes prvega oktobra ob pol 20. uri vsi na veliko veselico pekrškega izobraževalnega društva v „Narodni dom“!

Kultura in umetnost.

x V. A. Nekrasov. V decembru t. l. bodo v Rusiji slavili stoletnico rojstva znanega pesnika V. A. Nekrasova. V Evropi je znano njegovo pesniško delo. »Komu je boljše v Rusiji?« V njem opisuje življenje ruskega mužika. Nekrasov je bil pesnik delavstva, bard vseh ponižanih in razžaljenih. Njegovi verzi so lepi in zapuščajo globok vtis. Petrograd bo proslavil manom Nekrasova s primernimi slavnostmi. Postavili mu bodo spomenik in Bassejno ulico, v kateri je nekoč živel, prekrstili v Nekrasovsko.

x II. Koncert »Svobode«. V nedeljo 16. oktobra priredi v veliki kazinski dvorani »Svoboda« svoj drugi koncert z zelo bogatim sporedom. Cene vstopnicam so zelo znižane. Vstopnice se dobe pri Zlati Brišnik v Slovenski ulici ter pri Höferju v Šolski ulici. Stojšča za dijakke na galeriji stanejo 5 kron, za odrasle 10 K; sedeži stanejo po 12, 16, 20 in 26 kron.

Partija štev. 4.

Za sledečo, v glavnem turnirju v Celju avgusta 1921 igrano partijo je dobil voditelj črnih prvo lepoto nagrado v znesku 1000 K, darilo mestne občine celjske.

Igra štirih konjev.

Beli: Nicifor (Vel. Beckerek). Črni: Kramer (Maribor).

1. e 2—e 4	e 7—e 5
2. Sg 1—f 3	Sb 8—c 6
3. Lf 1—b 5	Sg 8—f 6
4. Sb 1—c 3	Lf 8—c 5
5. Sf 3×e 5	Sc 6—d 4

(Marshall—Rubinsteinova poteza)

5. Sc 6×e 5, 6. d 2—d 4 ali 5. Lc 5×f 2+ 6. Ke 1×f 2. Sc 6×e 5, 7. d 2—d 4 je za črnega neugodno.)

6. Lb 5—e 2

(To potezo je vpeljal Maroczy; beli si skuša ohraniti dobljenega kmeta in se brani proti napadu preko točke g 4.)

7. d 2—d 3 d 7—d 5

(Ako beli vzame tega kmeta, odpre črnemu e—c7to.)

8. Lc 1—g 5 Tf 8—e 8

9. Se 5—f 3

(Ako bi beli slutil presenetljivi odgovor, bi igral 9. Lg 5×f 6.)

Sf 6×e 4!!

(Ta poteza je seveda vse navzoče kibice spravila iz ravnotežja!)

10. Sc 3×e 4.

(Neugodno za belega je 10. Lg×d 8 Sd 4×f 3+ 11. g 2×f 3 Lc 5×f 2+ 12. Ke 1—f 1 Lc 8—h 3 mat ali 12. Le 2×f 3 Se 4×c 3+ in tudi beli zgubi damo ter ostane materijelno in opozicijsko slabši, istotako ako igra 12. Ke 1—f 1 S—d 2+. Najbolje za belega je 10. d 3×e 4 Sd 4×f 3+ 11. Le 2×f 3 Dd 8×g 5; na 12. Dd 1×d 5 Te 8—e 5 ali 12. Sc 3—d 5 Lc 8—e 6 ali Lc 8—f 5 ima črni še vedno enega kmeta manj, obdrži pa inicijativo in ugodnost obeh tekačev.)

d 5×e 4!!

(Sedaj je pa razburjenost kibicov skipela do vrhunca!)

11. Lg 5×d 8

(Na 11. Sf 3×d 4 sledi Dd 8×g 5 in, ker mora beli nekaj storiti za ogroženega Sd 4, ne utegne preprečiti Dg 5×g 2)

e 4×f 3

(Ze se kaže, da je črni damo drago prodal. 12. g 2×f 3 ne gre radi Sd 4×f 3+)

13. Ke 1—f 1 Lc 8—h 3 mat. Na 12. 0—0 f 3×e 2 13. Dd 1—d 2 e 2×f 1 D 14. Ta 1×f 1 Te 8×d 8 ima črni T, S, 2 L za damo.)

12. Ld 8—h 4 f 3×g 2

13. Ke 1—d 2

(Edina poteza! Na 13. Th 1—g 1 sledi Sd 4—f 3 mat)

g 2×h 1 D

14. Dd 1×h 1 Te 8×e 2+

15. Kd 2—d 1

15. Kd 2—c 3? Te 2—c 2 mat.) Lc 8—g 4

(Zoper silni naval črnih figur ni obrambe!)

16. Dh 1×b 7

(Na 16. f 2—f 3 Lg 4×f 3 17. Dh 1×f 3 Se 4×f 3 18. Kd 1×e 2 Sf 3×h 4 obdrži črni premoč dveh figur.)

Te×c 2+

17. Kd 1—e 1 Ta 8—c 8+

18. Ke 1—f 1 Lg 4—h 3+

19. Kf 1—g 1 Sd 4—e 2+

20. Kg 1—h 1 Se 2—c 1!

(Grozi seveda Te 8—e 1 mat.)

21. f 2—f 4

(21. f 2—f 3? Lh 3—g 2 mat.)

Te 8—e 2!

22. Db 7—b 8+ Lc 5—f 8

23. Lh 4—g 3 Te 2—d 2

(Zoper grožnjo Td 2—d 1+ ni leka)

24. Db 8×a 7 Td 2—d 1+

25. Da 7—g 1 Lh 3—g 2 mat.

Iz mariborskega šahovskega kluba. Kvalificijski turnir — 11 udeležencev — je končan. Prvi: Stupan (17 in pol točk), drugi: dr. Stefancič (16 in pol), tretji: Tomineš (12 in pol), pa četrtem in petem mestu skupno: Fuchs in Golec (11½). Dne 27. t. m. je začel gambitni turnir, 10 udeležencev, vsak z vsakim 2 partiji: Predpisan je Evansgambit (1. e 2—e 4 e 7—e 5 2. Sg 1—f 3 Sb 8—c 6 3. Lf 1—c 4 Lf 8—c 5 4. b 2—b 4 Lc 5×b 4 ali Sc 6×b 4) ter nordijski gambit (1. e 2—e 4 e 7—e 5 2. d 2—d 4 c 5×d 4 3. c 2—c 3 d 4×c 3 4. Lf 1—c 4 c 3×b 2 5. Lc 1×b 2). Gambitni turnir se igra ob torkih in petkih.

Sokolstvo.

o Bratje-netelovadci mariborskega Sokola, ki imajo kroje, kakortudi od zunanjih bratskih društev eventuelno v kroju dole deputacije, morajo biti za nedeljsao defilacijo zbrani ob pol 10. uri v Narodnem domu. Udeležba za posestnike kroja brezpogojno obvezna.

Načelnik.

Sport.

: Rapid I. naraščaj igra danes z I. naraščajem »Maribor« ob 10. uri na igrišču Maribor. Popoldan ob 14. uri tekmuje II. nar. »Maribor« in II. nar. »Rapida« na Rapidovem igrišču.

: Tenis match v Ljubljani. S. K. Ilirija tekmuje z našim I. S.S.K. Maribor. Ilirjo zastopajo dosednji prvaki Slovenije, S.K. Maribor pa gg. Suput, Roglič in Zunkovič. Tekmuje snsdanes 2. t. m. dopoldan

: Svoboda I. Korotan I. V nedeljo 2. oktobra si stojita nasproti dva skoro enaka močna in enaka mlada mariborska športna kluba v borbi za prvenstvo. Ker je zadnja nedeljo »Korotan«, ki se odlikuje z dokaj močno obrano proti najmočnejšemu »Mariboru« dobro odrezal in igral z njim neodločeno, je za pričakovati, da postane tekma zanimiva. Prične se točno ob 10. uri dopoldne na igrišču SV Rapid in ne, kakor je bilo prvotno določeno, na igrišču SSK »Maribor«. Sodnik gospod Nemec. Pričakuje se obilen posei.

: P.O.L.N.P. razpisuje lahkoatletični miting za 23. t. m. na prostoru I.S.S.K. Maribor. Tekmovanje je zvezano z prvenstvom mariborskega okrožja za leto 1921 v vseh točkah programa. Dostopna je konkurenca vsem članom klubov P.O.L.N.P. v Mariboru. Prijavnina znaša za točko in osebo 5 dinarjev katere mora plačati klub že ob prijavi tekmovalcev. Prijave sprejema g. Sepec Radovan, Grajski trg 2. do 16. oktobra (samo pismeno!). Spored mitinga: 1. 100 m, 2. 200 m, 3. 1500 m, 4. Skok v višino z mesta in 5. skok s zaletom, 6. Skok v daljavo z mesta in 7. skok v daljavo z zaletom, 8. disk in 9. metanje kroglice. 30. oktobra se vrši še v okvirju mitinga stafetni tek. Progo in čas dološi še P.O.L.N.P.

Ernest Eckstein:

Afrodita.Roman. Prevel: Rušan.
(Dalje.)

Niti eden izmed njih si ni upal povedati arhontu tega, kar je bilo znano že najzadnjem kotičku mesta.

Ravnokar je vstopila Kipida. Istočasno je vstopil suženj ter prijavil obisk. Bil je Konon. Arhontu sicer njegov prihod ni bil po volji, ker je hotel biti s Kipido sam; odbiti ga pa ni mogel, že zaradi sužnjev ne.

Konon je bil bled, kot stena; samo pod očmi je bil rdeč, kakor da ima vročico. Ujladneje, kakor še nikdar je pozdravlil svojega zaščitnika, potem pa se je poklonil lepi Kipidi. Proti njej se je vedel, kakor človek, ki je svoje zmage gotov in se mu ni treba preveč uklanjati. Njegov glas je zvenel nenavadno tuje, da je arhont takoj spoznal, da mu nekaj teži srce.

»Kaj ti je?« ga je vprašal ter se zavil v mehak naslonjač.

»Gospodar!« je zajeljal Konon ter se ozrl na Kipido. »Ne morem se dovolj nadejati, da sem našel tebe in tvojo hčerko čuditi, da sem našel tebe in tvojo hčerko v tvojem presvitlem dvoru tako mirne in tihe. Ali ti morda še ne veš, kaj se je zgodilo? Mogoče ti je Kipida celo stvar zamolčala, prepričana, da ni bogve kake važnosti?«

»O čem govoriš?«

»O činu predrznega Akontija!«

Nato se je obrnil h Kipidi:

»Zares, sedaj spoznam, da ti nisi ničesar povedala o tem dogodku, toda vendar se, če misliš, da se lahko vse tako lahko vzame. Treba bo mnogo poguma, da se ognemo posledicam. Narod je na strani tega izdajalca; stopi samo na trg in sama boš slišala, kako množica burno pri-
trjuje in zahteva izpolnitev zakletve!«

Haridim je počasi vstal.

»Se-li ti sanja?« je vprašal počasi in natančno čelo. »Kje se je zaklela Kipida, kdaj in kaj?«

»Oprosti mi!« je odgovoril Konon; »pozabil sem te obvestiti o tem, kar govori že cel Milet. Poslušaj me, potem se lahko takoj posvetujemo, kaj nam je storiti. Čim bolj se zavlačuje, tem nevarnejša postaja cela zadeva. Narod se vedno bolj nagiba na grešnikovo stran.«

Na kratko je Konon vse povedal. Kipida je molče poslušala. Haridim ga je večkrat začuden prekinil.

27

Ko je Konon končal, je hodil Haridim nekaj časa molče po sobi, potem pa je obstal pred Kipido in jo vprašal:

»No, dete moje! kaj praviš ti k temu? Ali je res vse tako, kakor je Konon pripovedoval?«

»Približno vse je tako,« je odgovorila Kipida. »Nekaj je dodanega, v glavnem pa je vse res!«

Haridim je skomizgnil z rameni.

»Tako mi Diva! Pa bi ne bila drznost tega mladeniča tako smešna, bi se človek moral jeziti! Kdo je še kaj takega slišal? Delavec, jedva malo več, kakor siromak, berač!«

Kipida je molče gledala na tla. Ko pa je oče začel zmerjati Akontija, je dvignila glavo. Oči so se ji zablistale, ustnice so se ji pričele tresi, a vendar je molče poslušala dalje, tudi ko je Konon začel zabavljati čez mladega umetnika. Čutila je, da je dvojna velikodušnost, če nakloni Akontiju svojo naklonjenost, ki ga je nasprotnik tako zahrbtno blatil. Da, vsi predsodki, ki je dosedaj še sama imela, vera v nepremagljive zapreke, med njo in Akontijem, spoštovanje do svojega plemenitega rodu — vse to se je začelo majati. Mislija je sama pri sebi, da red, ki zapostavlja človeka, kakor je krepotni in plemeniti Akontij, za nadutega in oholega Konona, ne more biti po božji volji. Kononove namere z blatenjem in obrekovanjem omajati ljubezen devojke do Akontija, se niso posrečile.

»Ti se jeziš, Haridim!« je zopet začel Konon. »Upravičeno se jeziš. Toda pomisli, še huje ti preti. To mi je povedal Olor: mogoče ve za to že ves svet. Akontij je prepričan, da je Kipidina zakletva veljavna ter hoče še danes, morda še ta trenutek priti k tebi, da te zaprosi za roko tvoje hčerke. Arhont mu ne more obiti, tako govori celo mesto, a Akontij je istega nazora.«

Haridim se je ludomušno nasmejal.

»Naj samo poskusim!« je rekel porojilec mladega dostojanstva, ga bo zapu-
gljivo. »Ako prestopi ta prag, kakor ža-
stil samo v okovih. V ječo z onim, ki ho-
če nadmodriti miletskega arhonta!«

Konon je z veseljem opazil, da arhontovo ogorčenje z vsako besedo narašča.

(Dalje prihodnjič)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.**Pšenični zdrob**
1557
najboljša hrana za otroke

se zopet dobi pri

A. Radič, Aleksandrova cesta št. 40.**Kupujemo**

staro medenino inkovine.

Ponudbe na 1516 4-4

K. & R. Ježek, Maribor
Aleksandrova cesta št. 51.
1222222222**Banka in zavarovalnica**
Beogradska Zadruga d. d.

ustanov. l. 1882, kapital po predvojni vrednosti nad Din. 86.000.000. Zavaruje proti požaru, nezgodam, na življenje in doto otrok. Pojasnila daje generalno zastopstvo Beogradske Zadruga v Čakovcu. Iščo se zastopniki za mesto in deželo bivše Štajerske in Koroške.

KNJIGOVEZNICA**MARIBORSKE TISKARNE D. D.**

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Prosim poskusitenašo vedno sveže žgano kavo, mešanice naj-
boljših vrst, ki so v lastni žgalnici
strokovnjaško sestavljene:

Najfinejša Elite-mešanica ¼ kg K 34.—
najfin. mešanica (Harishader) ¼ kg K 32.—
najfinejša Java-mešanica ¼ kg K 27.—
najfin. družinska mešanica ¼ kg K 22.—
Rio žgana ¼ kg K 17.—

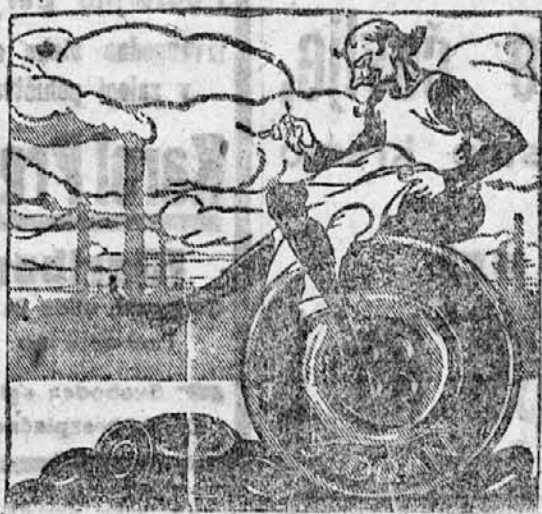
Pri odjemi od 5 kg dalje primeren
popust.

Pošiljanje po pošti na vse kraje!

Nova specialna trgovina za kavo
Jaš in Lesjak, Maribor

Šolska ulica št. 2.

865

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA

Proizvodi: gumbi iz roževine in umetnega roga, (znamka „Galalith“), ustniki za smodke, svalčice, pipe in čibuke, gumbi iz biserovine (Perlmutter) za perilo. Držaji za palice in dežnike iz naravnega roga. Telefon št. 5. Bančni konto: Obrtna banka, Ljubljana. Poštni ček. račun št. 7125. 593

Brzjav:
„Ekspedit“**Voivodina**Brzjav:
„Ekspedit“

špedicija za mednarodne Transporte

Golubović in drug**MARIBOR**

Aleksandrova cesta 41.

SUBOTICA

VIII. Boške Vulića 3.

Otprema svakovrsnega blaga v celih in zbirnih vagonima.

Reekspedicija! Uskladištenje! Ocarinjenje!

Sve uz najkulantnije uvjete. 1265 83

Renovirana slaščičarna in iz-
delovalnica kandit. Tkalska
ulica št. 11.

P. n. občinstvu naznanjam, da sem prevzel
slaščičarno g. Planinška, v kateri bom izdeloval naj-
boljše vste slašče po najnižjih cenah, tako da bo z
mojimi izdelki vsakdo zadovoljen. 1551

S spoštovanjem

N. Miljanić.

Telefon št. 375.

113

Spedicija vseh vrst. Carinska agentura in car-
inske reklamacije. Vekladisčenje vsakovrsnega
blaga. Mednarodni prevozi. Selitve s paten-
tiranimi pohištvenimi vozovi na vse strani.
Spedicijsko dostavno podjetje južne železnice.

„BALKAN“

Brzjavni naslov: Spedbalkan.

Predprodaja vozovnic
za vse proge južne in državne železnice.
Skladišče spojeno s tirom južne
železnice, Aleksandrova cesta št. 70.

delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.
Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Največje domače spedijsko podjetje!

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Največje domače spedijsko podjetje!

Zadružna banka, podružnica Maribor

Gospodska ul. 20, Telef. 127.

Centrala Split. Podružnice: Maribor, Zagreb, Novi Sad. Afiliacije: Zadružna štediona Trst, Zadružna banka Rijeka. Obrestuje hranilne vloge na knjižice po

4¹/₂ % letno.

Vloge na žiro-račun po

4 % letno.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

manufakturna in pleteninska trgovina na debelo.

prilagojena svoje bogato skladišče damskih in otroških, kakor tudi moških nogavic. Za tekočo sezono ima v zalogi vsakovrstne patentirane otroške nogavice črne, rjave in bele barve. Pismena naročila se izvršujejo poštno-obratno in najsolidneje.

V gostilni pri „Dravski brvi“

Strma ulica št. 11, se toči novi vinski mošt muškati. Specialitete. Pristne kranjske klobase.

Za obilen obisk se priporočata 1547

Franjo in Kristina Prohaska, gostilničarja.

Jos. Martinc

Maribor

Galanterijska veletrgovina

čevlje za gospode, dame in otroke, telovadne čevlje, domače čevlje,

gumijeve podpetnike in prvovrstno kremo za čevlje

kupite najceneje pri

Anici Traun, Maribor, Grajski trg 1.

Velika zaloga moških, ženskih in otroških nogavic. 1466

Medić, Rakovec & Zankl d. z o. z. Ljubljana

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.

Brzjav: Meraki Ljubljana.

Skladišče: Novisad.

Telefon 64.

Gospodska ul. Podružnica Maribor. Šolska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. 1337

„MERA KL“-lak za pode. „MERA KL“-linoleum ak za pode. „MERA KL“-emajlni lak. „MERA KL“-brunoine.

..... Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Mala oznanila.

Jetika! Dr. Pečnik, Jetika! Današnje strogo ananastveno zdraavljenje. Vsak jetnik, ki hoče doma ozdraviti, naj kupi knjigo. V vseh knjigarnah. 48 strani, 9 kron. 1046

Išče se opremljena ali prazna soba za dva starejša zakonska brez otrok za oktober. Ponudbe pod „Snažno 942“ na oglasno odpravo Vrsic, Vrbanova 19. 1530

Prodajo se oficirske ohlke, čepice, sablje ter različno. Naslov se izve v upravi. 1546

Prodaja se čevljarski šivalni stroj za izdelovanje gornjih delov. Naslov pove uprava. 1545

Učenka meščanske šole se sprejme s 15. oktobrom na hrano in stanovanje. Ponudbe pod „Pridna“ na upravo lista. 1549 3-1

Bilance zmožna „knjigovodkinja“ z večletno pisarniško prakso, samostojna korespondentinja v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku in strojepiska, zeli svoje dosedanje mesto: remeniti. Ponudbe se prosijo pod „Stalno“ na upravo lista. 1556

Prodaja se salonska obleka in 2 črni zimski suknji, skoraj novi, se prodaja. Pod mostom 22. prtiljeje. 1550

Prodaja se več novih vinskih sodov razne velikosti. Naslov se izve v upravi lista. 1554

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetn. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljna oprava

Preproge

Zavese 317

Blago zapohištvo

Posteljno perje

izvanredno nizke cene

v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospodska ulica št. 20

Pirchanova hiša.

Svoboden ogled!

Ceniki brezplačno!

Krojaška delavnica

F. Wacke, Ruška c. št. 28.

izdeluje vsa krojaška dela

ceno v priznani kakovosti

ter se priporoča najtopleje. 1331 3-1

Fotografski atelje

v Mariboru

je otvoril 1487

Anton Mancini

v Frankopanski ul. 39.

Izvršuje moderne slike, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Slike za legitimacije igrotori v 24 urah.

Ognjemadne izdelke

kakor rakete topile, kolasa, žabe, bengaličen ogenj i. dr. dobavlja takoj Zinauer. Maribor, Aleksandrova cesta 45-46. 1555

Prostovoljna požarna bramba in nje rešilni oddelak v Mariboru.

V soboto dne 1. oktobra 1921 v Ljudskem vrtu

velik umetni ogenj

Sodeluje popolna železničarska godba. Začetek koncerta ob 18. uri, ogenj se zažge ob 19. uri. — V nedeljo dne 2. oktobra točno ob 14. uri na novem Glavnem trgu

velika ljudska tombola

Popolna železničarska godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. Skačej. Cena ene karte 1 dinar. — Od 16. ure naprej v verandi pivovarne Götz. 1537 2-1

velika vinska trgatev s plesom

in razne druge zabave. V dvorani koncert železničarske godbe pod osebnim vodstvom kapelnika g. Skačej. — Po 20 uri v veliki dvorani pivovarne Götz

velik oktoberski trušč s plesom

in raznimi drugimi zabavami. — 4 godbe. — Tekmovanje lepotic. Velik srečolov itd. — Vstopnina 5 din. Promenadna obleka, kmečke noše in noše za dečve

Naznanilo.

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva kupila znano

veletrgovino in posestvo

Oskarja Reitterja v Slovenjgradcu

katero biva ravno v istih strokah, kakor železnino. manufakturno

in deželnimi pridelki

vodila naprej ter se priporoča slavnemu občinstvu. 1558 2-1

Slovenjgradec, 28. septembra 1921.

Z odličnim spoštovanjem

Oskar Reitter
nasl. brata Kopač.

Stojala za cvetlice in ročna dela, potne košare in razne pletarske izdelke priporoča Baloh & Rosina, Maribor, Grajski trg 3. Trgovina z galanterijo, drobnarijo in parfumerijo na drobno in debelo. 1552

Razprodaja!

V nekdanji modni trgovini

Ferner, Gospodska ulica 24

se prodajajo različne obleke za gospode in dame, površniki, ženske garniture kožuhov, velour-klobuki, trgovinska oprema. 1543 2-1

Vse po jako znižanih cenah.